

Jaarverslag 2019 van de Commissie Welzijn & Zorg (W&Z)

(voor het grootste gedeelte van het jaar) bestaande uit Marjolein van der Veen, Joost Nachbahr en Cees Kuijlaars.

Veranderingen

Het verslagjaar werd gekenmerkt door een aantal veranderingen/specifieke omstandigheden.

- Een geheel nieuw bestuur, hetgeen toch wel een soort aardverschuiving teweeg bracht onder meer gekenmerkt door communicatie problemen tussen commissie en bestuur die veelal te maken hadden/hebben met rolonduidelijkheden en het (opnieuw) ontdekken van elkaars rol.
- Het tijdelijk ontbreken van en komst van een nieuwe opbouwwerker van Versa Welzijn waardoor de samenwerking met Versa Welzijn van karakter veranderde en er extra energie in die samenwerking diende te worden geïnvesteerd.
- Voor wat de commissie betreft rolonduidelijkheid met de in 2018 aangetreden nieuwe gemeentelijke Buurt Coördinator
- Gedoe met vooral de gemeente over de beschikbare uren voor opbouwwerk en jongerenwerk met de gemeente. Ondanks alle beleidsvoornemens zijn er door de gemeente toch weer bezuinigingen op het beleidsterrein Welzijn doorgevoerd. Uiteindelijk moest er op de uren van de jongerenwerk gekort worden hetgeen dan toch weer door interne verschuivingen binnen VersaWelzijn op een positieve wijze is opgevangen.
- Zoals bekend is vanuit de commissie met support van de gemeente in de loop van het jaar opdracht verleend aan Vilans voor onderzoek naar de effecten van vergrijzing op de wijk. Tijdens het verslagjaar bleek dat er vanuit de huisartsen een vergelijkbaar onderzoek werd gestart. Daar werd binnen de commissie en in eerste instantie ook tussen commissie en bestuur verschillend tegen aan gekeken. Dit was een van de redenen waarom Marjolein van Houten in de loop van het jaar besloot zich terug te trekken uit de commissie.

Bovenstaande ontwikkelingen en de interne discussie heeft de commissie gedurende het verslagjaar veel extra energie gekost.

Beleid & activiteiten

Het beleid is erop gericht om in het bijzonder de ouderen en kwetsbaren in de wijk behulpzaam te zijn bij het vinden en organiseren van de juiste activiteiten binnen de wijk en het bieden van ondersteuning en aanspreekpunt bij het vinden van de weg binnen het veranderende zorg- en welzijns veld. Daarnaast is er aandacht voor het behouden, initiëren en beter laten functioneren van bestaande (en nieuwe) zorg- en welzijnsactiviteiten in de wijk. Zowel voor als in het verslagjaar groeide het bewustzijn dat de relatie tussen jong (25+) en oud (60+) in de wijk meer aandacht verdiende. De overmaat aan werkzaamheden zat een gerichte aanpak hiervan in de weg, hetgeen ook gold voor initiatieven m.b.t. statushouders.

Gedurende het verslagjaar kwam de commissie zeer regelmatig bij elkaar voor regulier overleg over de lopende zaken mede n.a.v. de in 2018 (zie dat jaarverslag) ingezette activiteiten. Daarnaast was er in een wisselende samenstelling (veel) extra overleg i.v.m.

- Gericht overleg met externe partners zoals Versa Welzijn, Mee welzijn, het Sociaal Plein, HilverZorg en de Gemeente
- Het gedurende een ruime periode wegvallen en re-integreren van de HilverZorg professional die de “laagdrempelige Ontmoeting & Dagbesteding voor ouderen” aanstuurt. Hierdoor viel met name de aandacht voor voorwaardenscheppende, coördinerende en wervende activiteiten weg.
- De door de gemeente eind 2018 aangekondigde bezuiniging (althans het niet financieren van autonoom verhoogde arbeidskosten bij Versa) waardoor weer een discussie moest plaatsvinden over gewenste en beschikbare uren voor jongeren-, opbouw- en maatschappelijk werk)

- Het volgen van de bestaande activiteiten zoals het Informatiepunt Welzijn & Zorg, Meentbewoners voor Meentbewoners (de vrijwilligerscentrale van de wijk) en de (ontwikkelingen m.b.t. Preventieve Huisbezoeken (75+ gesprekken).
- Het ontwikkelen van nieuwe activiteiten zoals:
  1. het AED project,
  2. het selecteren van een professioneel bureau t.b.v. het door de gemeente gesubsidieerde onderzoek naar de positieve en negatieve effecten op de wijk van de toenemende vergrijzing,
  3. een zich ontwikkelende samenwerking met de BuurtSportCoach,
  4. het onderzoeken of en hoe er een nog betere betrokkenheid over en weer kan worden verzorgd tussen de SHM en de in onze wijk gevestigde statushouders
- Het afstemmen van alle activiteiten inclusief die van de externe partners op het gebied van welzijn op elkaar.
  - Het deelnemen aan het Zorgnetwerk, een gestructureerd overleg met alle in de wijk actieve 1^e lijns zorgprofessionals en welzijns partijen.
  - Een zoektocht naar nieuwe commissie leden. Twee leden van de commissie hadden reeds in begin van 2019 te kennen gegeven begin 2020 hun taken neer te willen en zullen leggen. Dit omdat zij deze taken een geruime periode intensief hebben uitgeoefend en het hen goed lijkt dat er nieuw bloed in de commissie komt. Er kan dan op een nieuwe wijze, met nieuwe energie en nieuwe ideeën op de bestaande situatie en benodigde veranderingen worden ingespeeld. Naast –natuurlijk- het begeleiden en continueren van de reeds aanwezige gewaardeerde activiteiten kan er nieuw welzijns beleid voor de wijk worden geïnitieerd. Temeer omdat de resultaten van het gehouden onderzoek daarom vragen.

Hieronder een korte toelichting per activiteit.

Het Informatiepunt Welzijn & Zorg

12 jaar bestond het Informatiepunt Welzijn & Zorg in 2019. Met een kern van vrijwilligers die al vanaf het begin actief zijn. Er waren 7 Vrijwilligers dit jaar beschikbaar voor het wekelijkse spreekuur op dinsdagmorgen. Er werden 51 personen geholpen met uiteenlopende vragen (hieronder een overzichtje).

De “achtervang” voor het informatiepunt was in het begin van dit jaar nog onzeker omdat de functie van de eerder wegbezuinigde maatschappelijk werker vanuit Versa wel werd hersteld maar nog personeel ingevuld moest worden. Daarnaast vertrok de wijkopbouwwerker waardoor deze ondersteunende functie enige tijd wegviel. Met de nieuwe Versamedewerkers voor maatschappelijk werk en opbouwwerk werd een goede relatie opgebouwd. Daarnaast werd ook de (directe) lijn met de medewerkers van het Sociaal Plein weer geactualiseerd. Ook met de wijkverpleegkundige van Amaris is contact.

In het kader van deskundigheidsbevordering is er in april een lezing bijgewoond over dementie en in december een –door MEE georganiseerde- training gevolgd over omgaan en herkennen van LVB (laag verstandelijke beperktheid).

In cijfers:

Aantallen in de laatste jaren:	Soorten aanvraag:
2019 - 51	12x Huishoudelijke hulp
2018 – 55	10x Taxi-pas
2017 – 50	8x Financiën
2016 - 35	8x Leun & steun
	5x (WMO)voorzieningen
	3x Formulieren invullen
	2x Dagbesteding
	2x Andere woning
	1x Onrust in de buurt
	51 totaal

Meentbewoners voor Meentbewoners

Op deze vrijwilligersvoorziening werd ook dit jaar regelmatig een beroep gedaan. 26 vrijwilligers zijn in totaal 95 keer in actie geweest. Sinds het vorig jaar vertrokken twee vrijwilligers (wegens verhuizing en wegens een andere vrijwilligersactiviteit binnen de stichting), maar kwamen er vijf bij. Er waren veel vragen om hulp bij tuinonderhoud. Ook naar het doen van boodschappen (met name in een periode voor één zieke persoon). De vraag naar vervoer én vervoer plus begeleiding nam en neemt toe.

Voor een bezoekje/samen doen / of het ontlasten van mantelzorg zijn we 7 keer benaderd hetgeen vaker per vraag resulteerde in meerdere bezoeken of activiteiten.

Van de 95 vragen konden er 83 gehonoreerd worden. Dat de andere 12 verzoeken niet konden worden ingewilligd kwam doordat de klus te groot was of de woningbouwcorporatie het op zich nam, men het toch zelf al geregeld had of zich alvast aangemeld maar het nog niet nodig had. Ook is een klus vanwege te zware belasting teruggegeven aan Versa.

Totaal waren er 60 personen met een hulpvraag (dus ook meerdere aanvragen per persoon).

Verwachting voor komend jaar is onder meer toename van de vraag naar bezoeken, vervoer en tuinhulp.

Overzicht in relatie tot afgelopen jaren:

- Aanvragen 2016: 27 personen en 35 aanvragen vanaf 9-2-2016
- Aanvragen 2017: 55 personen en 70 aanvragen t/m 31-12-2017
- Aanvragen 2018: 49 personen en 60 aanvragen t/m 31-12-2018
- Aanvragen 2019: 60 personen en 95 aanvragen t/m 31-12-2019

Preventief Huisbezoek (75+ gesprekken) samen met Versa Welzijn

In 2017 zijn de preventieve huisbezoeken voor alle Meentbewoners van 75 jaar en ouder gestart. Dit gemeentelijke project is in samenwerking tussen de commissie W&Z en Versa Welzijn opgepakt. Vanuit een wijkgerichte aanpak is hier een eigen vorm aan gegeven omdat de wens nadrukkelijk aanwezig was ook de koppeling naar de wijk te leggen. Zo ligt er in de vragenlijsten meer nadruk op de aanwezige mogelijkheden voor ondersteuning en het activiteiten aanbod in de wijk, en worden de resultaten van de huisbezoeken gebruikt voor het mede bepalen van het welzijnsbeleid en ontwikkeling van nieuwe activiteiten in de wijk. Tijdens deze bezoeken wordt het gesprek aangegaan over ouder worden en de vraagstukken waar men mee te maken krijgt, wordt er informatie verstrekt over het bestaande aanbod aan hulpmiddelen en ondersteuning, wordt het gesprek benut om (mogelijke) risico's en problemen te signaleren, eventueel gericht door te verwijzen en om te activeren indien daar de mogelijkheid toe is. Bij ieder huisbezoek wordt een mapje achtergelaten met daarin de belangrijkste informatie / flyers rondom langer zelfstandig thuis wonen en het aanbod in de wijk.

De bezoeken worden door een groep van 8 actieve en betrokken vrijwilligers in tweetallen afgelegd. Tussen 2017 en 2019 zijn alle 75+ers in de Meent te benaderd. Met de laatste 39 bezoeken in 2019 zijn er in totaal 236 (van de 375 benaderde adressen) bezoeken afgelegd, een relatief hoge responsgraad van maar liefst 63%. Deze hoge score zegt iets over de hoge mate van sociale betrokkenheid in de Meent, de bekendheid van (de activiteiten van) de SHM als wijkorganisatie en de persoonlijke en sociale benadering van de vrijwilligers. Opvallend is dat de meeste bewoners tussen de 75 en de 79 jaar weinig behoefte hadden aan een bezoek. Zij gaven aan over het algemeen nog erg zelfredzaam en actief te zijn.

Wat opvallende resultaten!

92% van de bezochte personen gaf aan voor hulp een beroep te kunnen doen op familie, vrienden en burens. Men kan met name voor kleine reparaties in huis en tuinonderhoud hulp gebruiken.

85% van de benaderden geeft aan bij een eventuele noodzakelijke of gewenste verhuizing naar een levensloopbestendige woning niet buiten de Meent te willen verhuizen. Dit, gekoppeld aan de demografische ontwikkeling binnen de Meent, bevestigt de noodzaak nog eens om seniorenwoningen in de Meent te bouwen. (Het bestuur van) de SHM, de gemeente en de woningcorporaties zijn met dit vraagstuk druk doende. Vrijwel alle bewoners zijn bekend met de Stichting Hilversumse Meent en het Wijkcentrum de Kruisdam en ruim de helft van hen maakt ook gebruik van het aanwezige (activiteiten)aanbod.

De bekendheid met het Informatiepunt (70%) en Meentbewoners voor Meentbewoners (80%) is erg goed, evenals die met het wijkblad 'Je Meent Het'. Allen geven aan dit te kennen en te lezen.

Veel bewoners kunnen zichzelf nog prima redden.

Hieruit volgt de conclusie dat de Meentbewoner zeer zelfredzaam en erg betrokken met elkaar en met de wijk is, en dat de grootste groep op de hoogte is van het actuele aanbod en de ontwikkelingen binnen de wijk. Niettemin zal deze verouderende groep de komende jaren in toenemende mate een beroep gaan doen op zorg en hulp

2020

Er zijn onderwerpen die dus in toenemende mate aandacht vragen, met name bij bewoners van 80 jaar en ouder. Daarom is de keuze gemaakt om, daar waar de afgelopen jaren een ieder ouder dan 75 jaar is benaderd, ons in 2020 vooral te concentreren op de groep medebewoners ouder dan 80 jaar. Daarvoor zijn in de tweede helft van 2019 voorbereidingen getroffen zodat er in 2020 begonnen kan worden met het aanbieden van een vervolgbezoek aan deze groep. Hierbij staat voornamelijk het persoonlijke gesprek centraal. De vrijwilligers worden daarvoor specifiek getraind in gesprekstechnieken met onderwerpen als zingeving en levensvragen. In de lente van 2020 zullen de eerste vervolgbezoeken van start gaan.

Ontmoeting & Dagbesteding (O&D)

Inmiddels heeft de laagdrempelige voorziening O&D 2 jaar haar deuren open en is niet meer weg te denken uit de wijk. O&D is een plek waar 3 dagdelen per week bezoekers en hun mantelzorgers welkom zijn en contact en gezelligheid centraal staat. Ieder bezoeker is uniek, heeft zijn eigen levensverhaal, zijn eigen talenten en behoefte. Binnen de O&D is er aandacht voor de individuele mens en wordt het eigen vermogen en de eigen regie zoveel als mogelijk gestimuleerd. Samen met een team van gemiddeld 2 vrijwilligers en 1 professional per dagdeel wordt er invulling gegeven aan het programma van de dag. Er worden zowel individuele als groepsactiviteiten gedaan zoals gezelschapspellen, bloemschikken, muziek beleving, geheugenfit, tekenen, schilderen, er worden boodschappen gedaan en begeleide dagtrips ondernomen.

Terugblik op 2019

Gedurende het jaar hebben naast de gebruikelijke activiteiten o.a. de volgende specifieke activiteiten plaats gevonden:

- Een Sinterklaas dobbelspel;
- Een ochtend vol met cadeautjes en warme chocolademelk met slagroom.
- Een zeer succesvol Kerststamppottenbuffet voor de bezoekers en hun gasten en de vrijwilligers.

Dagtrips

Verder is de kerstmarkt van Tuincentrum Vaarderhooght op 16 december 2019 bezocht en werd op 30 oktober Artis bezocht en is er op 29 juli 2019 een bezoek geweest aan het tuincentrum Intratuin met daaraan gekoppeld een gezamenlijke lunch bij natuurmonumenten.

Bezoekers

In 2019 is de Ontmoeting en Dagbesteding in contact geweest met 18 unieke wijkbewoners, waarvan er in totaal 16 structureel en langdurig gebruik hebben gemaakt of nog steeds maken van de voorziening. Er zijn ook wijkbewoners doorverwezen naar andere voorzieningen, beter passend bij de hulpvraag en de persoonlijke omstandigheden.

De dagdelen op de woensdag en maandag worden bezet door 7 bezoekers per dagdeel. Het dagdeel is vol wanneer er 8 bezoekers gebruik van maken, dit i.v.m. de beschikbare ruimte. Gezien de verwachting te blijven groeien en de wens van de huidige bezoekers om vaker gebruik te kunnen maken van deze voorziening is het wenselijk om een extra dagdeel open te gaan in 2020.

Mantelzorg

Naast de bezoekers biedt O&D ook een plek waar mantelzorgers terecht kunnen met hun verhaal of behoefte. Waar nodig en mogelijk worden zij ondersteund.

Na de terugkomst van de oorspronkelijke beroepskracht kon ook de specifieke aandacht voor mantelzorg weer worden opgepakt. Dit naast de contacten die er zijn rond de openingsuren.

Een georganiseerde bijeenkomst in november gaf helaas weinig opkomst. Naar aanleiding daarvan is besloten in de toekomst het contact met mantelzorgers meer in een vorm van geplande "10 minuten-gesprekken" vorm te geven. Een werkwijze die in 2020 zal moeten worden ontwikkeld. Daarnaast is actief geparticipeerd in de organisatie van een avond voor mantelzorg in het algemeen, die uiteindelijk in januari 2020 is gehouden.

Vrijwilligers

We beschikken inmiddels over 10 vrijwilligers. Ieder levert op eigen wijze een bijdrage aan de O&D. Hiervan zijn 5 vrijwilligers vast gekoppeld aan een dagdeel en zijn 4 vrijwilligers inzetbaar als invalkracht. Verder is er een vrijwilliger beschikbaar voor het oplossen van vervoerskwesties. Hij is tevens onze vaste en gewaardeerde buschauffeur bij uitstapjes.

Het afgelopen jaar zijn er 4 vrijwilligers bijeenkomsten gehouden en hebben de vrijwilligers deelgenomen aan de basis cursus beginnende dementie. Er is paaslunch georganiseerd om de vrijwilligers in het zonnetje te zetten.

O&D kan zonder de zeer gewaardeerde inzet van deze vrijwilligers niet functioneren.

Netwerk/contacten

Vanuit O&D vinden er verschillende contacten plaats met geïnteresseerden en hun mantelzorger, met de huisartsen en wijkverpleegkundigen, met de opbouwwerker van Versa Welzijn en met de commissie Welzijn van de SHM.

Mede door de tijdelijke afwezigheid van de O&D-beroepskracht werkte de doorstroming vanuit de zorgverlening in de wijk matig. Ook de samenwerking met de huisartsen valt in dat opzicht te verbeteren (met de ene huisarts beter dan met de andere).

Deze beroepskracht participeert na terugkeer weer actief in het wijkgericht zorgnetwerk.

Gezien de vergrijzing van de wijk, door met deze voorziening dichtbij inwoners aanwezig en zichtbaar te zijn én door actief en in het wijk(zorg)netwerk te participeren is de verwachting gerechtvaardigd een groeiende te kunnen blijven groeien in bezoekersaantallen.

2020

N.a.v. een eerste behoefte inventarisatie binnen de huidige bezoekers en de verwachte groei is in de subsidie aanvraag 2020 de mogelijkheid tot uitbreiding van een extra dagdeel opgenomen. De voorwaarden en benodigdheden worden begin 2020 verder geïnventariseerd en uitgewerkt. De verwachting is in de loop van 2020 te starten met de inzet van een extra dagdeel.

Het komend jaar zal er voor de vrijwilligers van O&D een vervolg komen op de basis cursus beginnende dementie en zullen er passende workshops worden georganiseerd. Er zullen gesprekken/bijeenkomst met mantelzorgers gepland en worden er weer leuke uitstapjes voor de bezoekers. Begin 2020 staat de eerste inloopmiddag in de planning.

AED-project in de Meent

Toen in het voorjaar diverse signalen binnenkwamen dat er behoefte is aan meer AED's in de Hilversumse Meent besloot de commissie W&Z daar een wijkproject van te maken. Door aanpak op wijkniveau zouden AED's efficiënt en dusdanig in de wijk gepland kunnen worden dat iedere wijkbewoner optimaal kans zou hebben om een hartstilstand (zonder grote schade) te overleven. Er werd een advieswerkgroep in het leven geroepen om antwoord te vinden op een aantal vragen die in een startnotitie van de commissie waren

geformuleerd. De eind april gestarte werkgroep bracht eind september advies uit voor een plan van 8 AED's in de Meent, die 24/7 bereikbaar zijn. Dit op basis van het bestaande aanbod van apparatuur door de Hartstichting en Philips. Daarvan waren er reeds 2 in de wijk aanwezig zodat er nog 6 apparaten aangeschaft zouden moeten worden. Ondertussen had de advieswerkgroep via diverse contacten in de regio informatie opgedaan en tevens alvast een aanvraag voor financiële bijdrage ingediend bij het Coöperatiefonds van de Rabobank. Deze aanvraag werd gehonoreerd met een toezegging van € 6000, vermeerderd met een bedrag van € 500. Om het resterende bedrag voor de 6 apparaten bijeen te krijgen werd in korte tijd een crowdfunding actie in de wijk opgezet. Het moesten tenslotte AED's voor en van de wijkbewoners worden. Die actie leverde veel waardering en –inclusief een door wijkbewoners georganiseerde bingo- een kleine € 7000,- op. Een groot succes voor de wijk dus.

Op goede gronden wijzigden de plannen zich in de loop van de projectontwikkeling, zodat in 2020 uiteindelijk een keus werd gemaakt voor andere AED-apparaten. Die worden in 2020 in de wijk geïnstalleerd. Er wordt dan ook een Beheercommissie gevormd voor beheer en onderhoud van apparatuur, maar ook voor begeleiding en werving van hulpverleners.

Zorgnetwerk Hilversumse Meent

Het Zorgnetwerk, een overleg van alle in de wijk werkzame professionals op het gebied van welzijn en zorg inclusief de huisartsen, is in 2019 een drietal keren bij elkaar geweest.

Het doel is om de onderlinge samenwerking en afstemming beter te laten verlopen met als uiteindelijk doel natuurlijk een betere dienstverlening en ondersteuning aan en van de wijkbewoner. De commissie Welzijn van de SHM neemt gewoonlijk aan dit overleg deel waarbij wij dan wel de enige vrijwilliger aan de vergadertafel zijn.

Verwachting 2020

Het beleid ingezet in de voorgaande jaren zal worden doorgezet.

Aandacht zal worden besteed aan:

- a. De huidige dienstverlening (Informatiepunt, Meentbewoners voor Meentbewoners, Preventieve huisbezoeken, Ontmoeting & Dagbesteding) moet komend jaar gecontinueerd en versterkt.
- b. Het samen met het bestuur van de SHM, actief zoeken naar uitbreiding van de commissie, ontwikkelen van een nieuwe werkwijze en vervangen van de afgetreden en aftredende commissie leden.
- c. Initiatieven en communicatie om ouderen (blijvend) vertrouwd te maken met de mogelijkheden van reeds aanwezige voorzieningen in de wijk.
- d. Evaluatie van diensten en zorgen voor een (eventueel) daaruit resulterende bijstelling van die diensten en/of het beleid.
- e. Aandacht voor statushouders én wijkbewoners met niet westerse achtergrond in relatie tot bewonersorganisatie en wijkcentrum. Dit uit oogpunt van ondersteuning, verbinding en integratie.
- f. Het realiseren van een goede en effectieve samenwerking met welzijns- en zorgprofessionals in de wijk.
- g. Het bestuur van de SHM ondersteunen bij de planvorming en uitvoering van de aanbevelingen gedaan in het door Vilans, samen met de commissie Welzijn van de SHM, eind 2019 uitgebrachte rapport naar de effecten van de vergrijzing in de wijk en de mogelijke consequenties daarvan.
- h. Het afronden en borgen van het AED-initiatief.

Met de verantwoordelijke wethouder van de Gemeente Hilversum, mevrouw Karin Walters, is afgesproken om in ieder geval 2x per jaar overleg te hebben over gemeentelijk beleid / actie rond Welzijn & Zorg in de Meent.

